

[A. M. Hansen.]

Grundlov opfylder de Krav, som Demokratiet gennem Tiderne har stillet til en Forfatning, som sikrer det fulde Folkestyre og i sig rummer Betingelserne for en beslutningsdygtig Rigsdag — en Rigsdag, der, naar særlige Forhold gør det nødvendigt, ogsaa vil være i Stand til at handle hurtigt. Under denne Grundlov skal det danske Folk i Fællesskab og under fri Meningsudveksling selv bygge sin Fremtid. Det er af Anskuelsernes frie Brydning, Fremskridtet fremgaar, og det er i denne Brydning, det bedste Værn ligger mod de Ideer og Bevægelser af fremmed Oprindelse, som ikke stemmer med dansk Aand og Sæd.

Vi vender os da til alle frisindede Vælgere og opfordrer dem til paa Folkeafstemningsdagen at møde op i stærkt sluttet Flok og i stort Tal at give deres Ja til Danmarks nye Grundlov. Lad Folkeafstemningsdagen blive en Festdag, hvor det danske Folk selv skriver sit Frihedsbrev.

Hermed er det mig en Glæde og en Ære at anbefale Danmarks nye Grundlov til hurtig Behandling og Vedtagelse i dette høje Ting.

Valdemar Thomsen: Som jeg tidligere har fremhævet, er vi fra Bondepartiets Side aldeles ikke blinde for, at Grundloven trænger til Revision. Det gør den, for at Regeringen, naar der er forskelligt Flertal i Folketing og Landsting, kan faa Mulighed for at handle hurtigt og resolut. Som Stillingen er i Øjeblikket, har Folketingsflertallet den Magt og Myndighed, som det kan ønske sig, og det er efter min Mening nærmest en Skandale, at man ikke benytter Magten og Handlefriheden til at imødegaa Tidens store økonomiske Ulykker. I Stedet for at ændre ved de bestaaende økonomiske Misforhold, der bl. a. giver sig Udslag i, at Byen København alene tager over Halvparten af Landets Indtægter, spilder man nu Tiden med Snak om en Forfatningsændring, der, som Stillingen er i Øjeblikket, ingen praktisk Betydning har. Den kunde faa det, hvis man fulgte vort Raad, der gaar ud paa først og fremmest at skabe rene Linier i den offentlige Administration og i Lovgivningsarbejdet. Kun derved vil det nemlig være muligt at gøre Folkestyret jævnbrydigt med andre Systemer, og Hensynet til dette burde være det altoverskyggende i den Situation, som vi befinder os i, og som Verden omkring os befinder sig i.

Kun gennem rene Linier kan — det er nu min Tro — Sundheden i og Tilliden til

Folkestyret atter tilvejebringes. At forhindre det Sammenrod af Lovgivning og Administration og af offentlig og privat Virksomhed, der endnu stik imod Grundlovens Bestemmelser foregaar, vilde være at handle i Overensstemmelse med Junigrundlovens Aand. Dermed vilde vi være inde paa en ny, stærk og ren Linie, der, om Viljen her paa Rigsdagen havde svaret til Befolkningens Ønsker, kunde have gjort Forfatningsspørgsmaalet til det, det burde være, nemlig en Folkesag.

Det er rigtigt, naar det er hævdet, at vi ikke skal efterabe andre, men ligesaa sikkert som det er, at vi maa sige nej til alt det, der er udansk, ligesaa sikkert er det, at vi maa sige ja til, at vi trænger til en Fornyelse, der kan føre til økonomisk Genrejsning af vort Folk. Bondepartiet sagde til i Tide. Vi stillede vore Ændringsforslag med det for Øje forfatningsmæssigt at komme ind paa den rene Linie, men uden at der fra nogen som helst Side viste sig Forstaaelse af dette Standpunkt. Derfor vil det sikkert heller ikke forundre nogen, naar jeg ved denne Lejlighed maa erklære, at vi ikke vil have Medansvar for de Konsekvenser, der kan blive Følgen af Ligegyldighed netop paa dette Punkt.

Hvis Vælgerens Indflydelse ved Folkeafstemningen ikke var indskrænket til at sige et Ja eller et Nej, hvis Vælgerne havde faaet Lejlighed til at tage Stilling til de Ændringsforslag, der har været fremme, da er jeg sikker paa, at vort Krav vilde have faaet Tilslutning fra det store Flertal, fordi det maa siges at være urimeligt at vedtage en Lov og tilmed en Grundlov, som man paa Forhaand ved ikke vil blive overholdt. Beklagelserne over, at det foreliggende Forslag ikke kan samle enstemmig Tilslutning, giver jeg ikke meget for, naar man paa Forhaand afviser den første Betingelse for, at det kunde blive Tilfældet. At Lovgiverne selv viser Respekt for Grundlovens Aand og Bogstav, skulde vel ikke være noget urimeligt Forlangende, og dog er Forholdet det, at man fra Regeringens og fra Flertallets Side paa mit direkte Spørgsmaal ikke har villet give Tilsagn om, at det Uvæsen, jeg her har omtalt, blev bragt til Ophør. Paa Forhaand er vi altsaa klar over, at § 2 i Grundloven ikke vil blive overholdt; dermed er vor Stilling givet. Og saafremt alt for mange Vælgere, som der nu tales om her fra Talerstolen, bliver hjemme den 23. Maj, ja, saa ved man altsaa, hvad det for en stor Del skyldes.

Angaaende vort Syn paa Grundlovsforslagets Enkeltheder kan jeg henvise til